

International Journal of **Kannada** Research

www.kannadajournal.com

ISSN: 2454-5813

IJKR 2017; 3(4): 11-13

© 2017 IJKR

www.kannadajournal.com

Received: 04-08-2017

Accepted: 05-09-2017

ಸಂಪತ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ. ಎಸ್.

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ಬೆಟ್ಟಗೆರೆ (ಗ್ರಾಮ) & (ಅಂಚೆ)

ಬಣಕಲ್ (ಹೋಬಳಿ) ಮೂಡಿಗೆರೆ

(ತಾಲ್ಲೂಕು), ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ: ತೌಲನಿಕ ವಿವೇಚನೆ

ಸಂಪತ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ. ಎಸ್.

ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ನವೋದಯ ಮತ್ತು ನವೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ತನ್ನದೇ ಆದ ಹೊಸ ಸದಾಶಯದೊಂದಿಗೆ ಮೂಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನವೋದಯ ಸಂದರ್ಭ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ರಚಿಸಿರುವ 'ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ' ಕಥನ ಕವನ ವಿಶೇಷವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ (೧೮೧೨-೧೮೮೯) ಎಂಬುವರು ೧೮೪೨ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿದ್ದ 'ದಿ ಪೈಪ್ ಪೈಪರ್ ಆಫ್ ಹ್ಯಾಮಲಿನ್' ಎಂಬ ಕಥನಗೀತೆಯ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವೇ ಇದು.

ರಾಬರ್ಟ್ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಅವರು ತಾನು ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿ ತಿಳಿದಿದ್ದ ಜನಪದ ಕಥೆ ಹಾಗೂ 'ದಿ ವೆಂಡರ್ಸ್ ಆಫ್ ದಿ ಲಿಟಲ್ ವರ್ಲ್ಡ್' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಓದಿ ಅರಿತಿದ್ದ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಈ ಕಥನಕವನವನ್ನು ರಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಿಶೇಷ ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತನ ಪುತ್ರನಾದ 'ವಿಲ್ಲಿ' ಎಂಬ ಹುಡುಗನು ಖಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾಗ ಅವನ ಮನ ರಂಜಿಸಲು ರಚಿಸಿದ್ದಾಗಿ ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ೧೯೨೬ರಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿ ೧೯೨೮ರಲ್ಲಿ 'ಕಿರಿಯರ ಕಾಣಿಕೆ' ವಿಭಾಗದಿಂದ ಮಹಾರಾಜ ಕಾಲೇಜಿನ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಘ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಕುವೆಂಪು ಅವರ 'ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ' ಪದ್ಯ ಕೂಡ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮಿತ್ರ ನಾ.ಕಸ್ತೂರಿಯವರ ಮಗ ಮೂರ್ತಿಗೆ ಹೇಳಿರುವುದಾಗಿದೆ. ಈ ಮಹತ್ವದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶಕ ಎನ್.ಎಸ್.ತಾರಾನಾಥ್ ಅವರು 'ಕುವೆಂಪು: ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ' ಎಂಬ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಭಾಷೆಯ ಕೊಟ್ಟರೆ, ಮೂರ್ತಿಯೇ ನಾವು

ಮೋಸವ ಮಾಡದೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು.

ಆದುದರಿಂದ ಮೂರ್ತಿಯೇ ಕೇಳು:

ಸತ್ಯವನೆಂದೂ ತೈಜಿಸದೆ ಬಾಳು!

ಈ ಮೇಲಿನಂತೆ 'ಕಿಂದರಿಜೋಗಿ' ಕಥನಕವನವು ನೀತಿಪ್ರಧಾನ ಬೋಧನೆಯೊಂದಿಗೆ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವಿ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಆರೋಗ್ಯ ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ತನ್ನ ಗೆಲೆಯನ ಮಗನಿಗಾಗಿ ಬರೆದರೆ; ಇಲ್ಲಿನ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡದ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಸ್ವತಃ ತಮಗೇ ಆರೋಗ್ಯ ಹದಗೆಟ್ಟು ತಾವು ಚೇತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತನ ಪುತ್ರನನ್ನು ನೆನಪಿಸಿಕೊಂಡು ಪದ್ಯ ಸೃಜಿಸಿರುವುದು ಪರಸ್ಪರ ಬಿಂಬ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬವೆಂಬಂತೆ ತೋರುತ್ತದೆ.

ತುಂಗಾ ತೀರದ ಬಲಗಡೆಯಲ್ಲಿ

ಹಿಂದಲ್ಲಿದ್ದುದು ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ

ಅಲ್ಲೇನಿಲಿಗಳ ಕಾಟವೆ ಕಾಟ

ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗತಿಗೋಳಾಟ

ಇಲಿಗಳು!

ಬಡಿದುವು ನಾಯಿಗಳ!

ಇಲಿಗಳು!

ಕಡಿದುವು ಬೆಕ್ಕುಗಳ!

Correspondence

ಸಂಪತ್ ಕುಮಾರ್ ಬಿ. ಎಸ್.

ಕನ್ನಡ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು,

ಬೆಟ್ಟಗೆರೆ (ಗ್ರಾಮ) & (ಅಂಚೆ)

ಬಣಕಲ್ (ಹೋಬಳಿ) ಮೂಡಿಗೆರೆ

(ತಾಲ್ಲೂಕು), ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು

ಹೀಗೆ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸದ ಲಾಲಿತ್ಯಪೂರ್ಣಭಾವದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ಕವನವು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು, ತದನಂತರದಲ್ಲಿ ಅದರ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ ಎಂಬಂತೆ-

“ಊರಿನ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಲಿದ್ದ
ತಿಂಡಿಯ ಕಸಿದುವು ಧೈರ್ಯದಲಿ!”

ಎಂಬುದಾಗಿ ಧ್ವನಿಪೂರ್ಣತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಲಯದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರೆದಿದೆ.

ಕವನದ ಕಥನದಂತೆ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಇಲಿಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ತಲ್ಲಣಗೊಂಡ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರು ಊರಗೌಡನಿಗೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿಸಿ ಅವನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೋರುತ್ತಾರೆ. ತಾನೂ ಕೂಡ ಇಲಿಗಳ ಕಾಟದಿಂದ ಬೇಸತ್ತು ಬಸವಳಿದಿದ್ದ ಊರ ರಂಗೇಗೌಡನು-

“ಇಲಿಗಳ ಕೊಲ್ಲಲು ದಾರಿಯನಾರು
ತೋರಿಸಿ ಕೊಡುವರೊ ಅವರಿಗೆ ಆರು
ಸಾವಿರ ನಾಣ್ಯಗಳೇಯುವೆ ನಾನು:
ತಿಳಿದವರಿದ್ದರೆ ಬನ್ನಿರಿ! ಏನು?”

ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಾನೆ. ಆಗ-

“ಬಂದನು ಬಂದನು ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ
ಹಾರುತ ತೇಲುತಲಿಳಿದನು ಜೋಗಿ!”

ಎಂಬ ಕವಿಯ ಆಶಯದಂತೆ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ ಬರುತ್ತಾನೆ. ತಾನು ಹಿಮಗಿರಿಯ ಪರಮೇಶ್ವರನ ಗೆಳೆಯ, ನಿಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಗೋಳನು ಕೇಳಿದ ಶಿವನು ತನ್ನನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದನು ಎಂಬುದಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಅದರಂತೆ-“ಇಲಿಗಳನೆಲ್ಲಾ ಕೊಂದರೆ ಆರು ಸಾವಿರ ನಾಣ್ಯಗಳೇಯುವೆಯೇನು?” ಎಂದು ಗೌಡನನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಿ ಅಂದಹಾಗೆ ಇಲಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮನಮೋಹಿತ ಕಿಂದರಿ ಧ್ವನಿಯಿಂದ ತುಂಗಾನದಿ ತೀರಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಅವುಗಳು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಸಾಯುವಂತೆ ಚಮತ್ಕಾರ ತೋರುತ್ತಾನೆ.

ಆದರೆ ಮಾತನು ತಪ್ಪಿದ ಗೌಡನು ಐದಾರು ಕಾಸನು ಕೊಡುವೆ, ಪುರಿಗಡಲೆ ಕೊಂಡುಕೊ ಎಂದೆಲ್ಲ ತಾತ್ಕಾರದಿಂದ ನುಡಿದು ಮೂದಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಇದರಿಂದ ಕೋಪಗೊಂಡ ಕಿಂದರಿಜೋಗಿಯು ‘ಟಿಂಗ್ ಟಿಂಗ್! ಟಿಂಗ್ ಟಿಂಗ್!’ ಎಂದು ನಾದವನ್ನು ಕಿಂದರಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುತ್ತ ಚೌಡಿಬೆಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅಭಿಮುಖವಾಗಿ ನಡೆಯಲು ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ‘ಚಂಗ್ ಚಂಗ್’ ನೆಗೆಯುತ್ತ ಅವನ ಹಿಂದೆ ಸಾಗುವರು. ಸಮೂಹ ಸನ್ನಿಗೆ ಒಳಗಾದಂತೆ ಕಂಡು ಬರುವ ಇಲ್ಲಿನ ಮಕ್ಕಳು ಜೋಗಿಯ ಆದೇಶದಂತೆ ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುವ ಚೌಡಿಬೆಟ್ಟದೊಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದರ ಮೂಲಕ ಕವನದ ಕಥನ ಮುಕ್ತಾಯಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಜೋಗಿಯ ಮಹಿಮೆಯ ದರ್ಶನದೊಂದಿಗೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪೋಷಕರ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಕವಿ ಮೂರ್ತಿಗೆ ವರ್ಣಿಸುತ್ತಲೆ ಸಪ್ತದಯ ಓದುಗರೆಲ್ಲರಿಗೂ ಈ ಘಟನೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇದು ನವೋದಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ರೂಪಾಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಂತೆ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ರಚಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ‘ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ’ ಪದ್ಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಕವಿ ಕಂಡುಕೊಂಡಿರುವ ಹೊಸತನ ಅನ್ನಬಹುದಾದ ಒಂದು ಸೃಜನಶೀಲ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಆಗಿದೆ. ಎನ್.ಎಸ್.ತಾರನಾಥ ಅವರು “ಬ್ರೌನಿಂಗ್‌ನ ಕವನದ

ಹ್ಯಾಮಲಿನ್ ಪಟ್ಟಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯಾಗಿಯೂ, ಅಲ್ಲಿಯ ವೆಸರ್ ನದಿ ಇಲ್ಲಿ ತುಂಗಾನದಿಯಾಗಿಯೂ, ಎತ್ತರದ ಕೊಪ್ಪೆಲ್ ಬರ್ಗ್ ಬೆಟ್ಟ ಇಲ್ಲಿ ಚೌಡಿಬೆಟ್ಟವಾಗಿಯೂ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿದೆ”² ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟಿರುವುದು ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದುದು.

ನವೋದಯ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ತನ್ನ ವಸ್ತು, ವೈವಿಧ್ಯತೆಯಿಂದ ಗಮನ ಸೆಳೆದ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ‘ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ’ ಪದ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಸರೂಪ ಎಂಬಂತೆ ನವೋದತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ನಾವಿನ್ಯ ರಚನಾ ಗುಣದಿಂದ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ ಮೂರ್ತಿಯವರು ‘ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ..’ ಎಂಬ ಕಥನ ಕವನವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕವನವು ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೆ ಹೊಸದಾಗಿ ತಿದ್ದಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಅದರಂತೆ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಆದ ಇಲಿಗಳ ಸಾವಿಗೆ ವಿಷಾದ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲಿಗಳ ಜೀವನಕ್ರಮದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳದ ಮನುಷ್ಯನು ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿಯನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವುಗಳ ಸಾವಿಗೆ ಕಾರಣವಾದುದನ್ನು ವ್ಯಂಗವಾದ ದಾಟಿಯಲ್ಲಿ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ.

“ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ನಾವಿನ್ನ - ಇಲಿಯೂರೆಂದೇ
ಕರೆಯೋಣ!

ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಬೋರ್ಡನ್ನಳಿಸಿ ಇಲಿಯೂರೆಂದೇ
ಬರೆಸೋಣ!

ಇಲ್ಲಿರುವುದು ಇಲಿ! ಅದರೊಪ್ಪಿಗೆಯಲಿ ಇದ್ದಾರಿಲ್ಲಿ ಆ
ಬೊಮ್ಮ,

ಭಟ್ಟಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಊರಪಟೇಲ, ಭೃಂಗಾಮಲಕದ ಶೇಷಮ್ಮ!
ಇಲಿಗಳ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಲಿ ಮಾಸ್ತರು ಸೋಡಾಗಾಜಿನ
ಇಲಿಗೌಡ!

ಇಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗವ ಕಲಿಸುತ್ತಾನೆ ಭತ್ತಕುಟ್ಟಿ ತೆಗೆಯುವುದ
ತಾಡ!

ಇಲಿ ಟೆಂಪಲ್ಲಲಿ ಕಲ್ಲಿಲಿ ಸ್ವಾಮಿಗೆ ದಿನವೂ ಇಲಿಭಟ್ಟರ
ಪೂಜೆ!

ಇಲಿ ಇಲಿ ಇಲಿಯೆಂದುಲಿದರೆ ಸಾಕು - ಇರದು ದುಃಖ
ಆಜೂ ಬಾಜೆ!

ಚೌಕದ ನಡುವೆ ಆಳೆತ್ತರದ ಕಿಂದರ ಜೋಗಿಯ
ತಲೆಮೇಲೆ

ಮೂಷಿಕ ಧ್ವಜವು ಹಾರುತ್ತಾ ಇದೆ! ಬುರುಡೆಯೊಡೆದ
ಕಿಂದರಿ ಮೇಲೆ

ಕುಣಿಯುತ್ತಿರುವರು ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಪ್ರೈಮರಿ ಶಾಲೆಯ
ಹುಡುಗಿಯರು!

ತುಂಗಾನದಿಯಲ್ಲಿಜುತ್ತಿರುವರು ನಿರ್ಭಯದಲ್ಲಿ
ಇಲಿಬಾಲೆಯರು!”³

ಎಚ್.ಎಸ್.ವಿ ಅವರ ‘ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ..’ ಈ ಪದ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಲು ಕುವೆಂಪು ರಚನೆಯನ್ನು ಮೂಲದಲ್ಲಿ ಆಕರವಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭಟ್ಟಾಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಊರಪಟೇಲ, ಭೃಂಗಾಮಲಕದ ತೈಲವ ಹಚ್ಚಿದ ಶೇಷಮ್ಮನ ಹಾವಿನಂತ ನೀಳಜಡೆಗೂ ಹಾಗೂ ಇಲಿಗಳಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧದ ಅರಿವು; ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿ ಎಂದರೆ ಅದು ಎಲ್ಲಿದೆ, ಅದನ್ನು ಇಲಿಯೂರೆಂದು

ಬದಲಾಯಿಸಲು ಕವಿ ಏಕೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ? ಕುವೆಂಪು ಕವನದ ಸಿದ್ಧೋಚ್ಚೈ ಎಂಬ ಶಾಲೆಯ ಮನುಷ್ಯ ಮಾಸ್ತರನು ಇಲಿಗಳ ಪ್ರೈಮರಿ ಸ್ಕೂಲಿ ಸೋಡಾಗಾಜಿನ ಇಲಿಗೌಡನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಅನಿವಾರ್ಯತೆಯಾದರೂ ಏನೆಂಬ ಸಂಶಯಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರವೇ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ. ಜತೆಗೆ ಪದ್ಯವು ಕೂಡ ಅಸ್ಪತೆಯಿಂದ ಪೇಲವವೂ ಆಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ.

ಪುಂಗಿಯ ನಾದಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು ಬರುವ ಹಾವು ಹಾವಾಡಿಗನ ಕೈವಶವಾಗುವ ಗ್ರಾಮೀಣರ ನಂಬಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಿಂದರಿಯ ಸ್ವರಮಾಧುರ್ಯಕ್ಕೆ ಮರುಳಾಗಿ ಅವಸಾನವಾಗುವ ಇಲಿಗಳ ಚಿತ್ರಣ ಕುವೆಂಪು ಕವನದಲ್ಲಿದ್ದರೆ; ಎಚ್‌ಎಸ್‌ವಿ ಅವರ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಯಾವಿ ಗುಣದ ಕಿಂದರಿಯು ಒಡೆದು ಹೋಗಿರುವ ವರ್ಣನೆ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ಇಲಿಗಳ ಬದುಕು ದುರಂತ ಅಂತ್ಯ ಕಂಡುಕೊಂಡಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇಲಿಗಳ ಪಾಲಿಗೆ ಹಂತಕನಾಗಿ ಬರುವ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕಿಂದರಿಜೋಗಿ, ಎಚ್‌ಎಸ್‌ವಿ ಅವರಿಗೆ ಮೂಷಿಕಧ್ವಜವನ್ನು ತಲೆಮೇಲೆ ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನಿಂತ ಸ್ತಬ್ಧಚಿತ್ರವಾಗಿ ತೋರಿದೆ.

ನವೋದಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕುವೆಂಪು ಅವರ ಕವನ 'ಕೊಟ್ಟ ಮಾತಿಗೆ ತಪ್ಪಬಾರದು' ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನಷ್ಟೆ ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುವ ಮನೋಧರ್ಮದ್ದು. ಆದರೆ ನವೋತ್ತರ ಕಾಲಘಟ್ಟದ ಎಚ್‌ಎಸ್‌ವಿ ಅವರಿಗೆ ನೀತಿಗಿಂತಲೂ ಜೀವನ ಪ್ರೀತಿಯೇ ಮುಖ್ಯವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಅವರ ಕವನದಲ್ಲಿ ಇಲಿಮರಿಗಳಿಗೆ, ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ದುರಂತ ಎದುರಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿರಿಯರ ಸಮಸ್ಯೆ ಅದೇನೆ ಇರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದರಿಂದ ಕಿರಿಯರೇಕೆ ಬಲಿಪಶುವಾಗಬೇಕೆಂಬ ಇಂಗಿತವೂ ಇಲ್ಲಿದೆ.

ಕೆಲವು ಸಿನಿಮಾ ಹಾಗೂ ಹಾಡುಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿಯ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಇರುವುದನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲೆಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಕ್ಕಳ ಪರವಾಗಿ ಕಥನ ನಿಲ್ಲುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಎಚ್‌ಎಸ್‌ವಿ ಅವರು 'ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ..' ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೀಗಿದ್ದಾರೆ. ಜತೆಗೆ ಕುವೆಂಪು ಕವನದ ಎರಡನೇ ಭಾಗವಾಗಿಯೂ ಈ ಕವನವನ್ನು ಗಂಭೀರ ಚಿಂತನೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಹೀಗೆ ಈ ಕಥನ ಕವನವನ್ನು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅನುಸಂಧಾನದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಅವಲೋಕಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

೧೯೨೧-೨೨ರಲ್ಲಿ ತಮಗೆ ಪ್ರೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಪಠ್ಯವಾಗಿದ್ದ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಕವಿಯ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಕವನವನ್ನು ಸುಂದರಂ ಎಂಬ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಂದ ಕೇಳಿ ಸ್ಫೂರ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದ ಕುವೆಂಪು ಅವರು ಅದೇ ಗುಂಗಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವುದು ಬೋಧಕ, ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಬ್ಬನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯ ರಸಾಗ್ರಹಣವೇ ಆಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಅದು ಇನ್ನಷ್ಟು ಹೊಸ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಎಚ್‌ಎಸ್‌ವಿ ಅವರಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಶೀಲ ಕವಿಯಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುವುದು ಗಮನಿಸತಕ್ಕ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ.

ಕೊನೆ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

1. ಡಾ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ(ಸಂ), ೨೦೦೮, ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ತಳಗವಾದಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ೨೨, 'ವಿಜಯಶ್ರೀ', ಕುವೆಂಪು ನಗರ ಮೈಸೂರು; ಪುಟ: ೧೧೪
2. ಅದೇ : ಪುಟ: ೧೧೫
3. ಎಚ್‌ಎಸ್‌ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮೂರ್ತಿ, ೨೦೦೯, ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಮಳೆರಾಯ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ೫೩, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು; ಪುಟ: ೨೫

ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಕುವೆಂಪು; ಬೊಮ್ಮನ ಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರಿ ಜೋಗಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರ, ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಿರ್ದೇಶನಾಲಯ, ಬೆಂಗಳೂರು-೨೦೦೩
2. ಎಚ್‌ಎಸ್‌ವಿ.ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮೂರ್ತಿ, ಬಾರೋ ಬಾರೋ ಮಳೆರಾಯ, ಅಂಕಿತ ಪುಸ್ತಕ, ೫೩, ಬಸವನಗುಡಿ, ಬೆಂಗಳೂರು-೨೦೦೯

ಪರಾಮರ್ಶನ ಗ್ರಂಥಗಳು

1. ಡಾ.ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ(ಸಂ), ಕುವೆಂಪು ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪದ, ತಳಗವಾದಿ ಪ್ರಕಾಶನ, ೨೨, 'ವಿಜಯಶ್ರೀ', ಕುವೆಂಪುನಗರ ಮೈಸೂರು -೨೦೦೮
2. ಆನಂದ ಪಾಟೀಲ ಹಾಗೂ ನ. ರವಿ ಕುಮಾರ್, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶತಮಾನ, ಅಭಿನವ ಪ್ರಕಾಶನ, ಬೆಂಗಳೂರು- ೨೦೦೯